

**UCHWAŁA NR XXII/241/20
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE**

z dnia 28 maja 2020 r.

w sprawie skargi na działanie Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle polegające na nieprzestrzeganiu procedury:

- 1) wynajmu lokali mieszkalnych;
2) świadczeń z zakresu pomocy społecznej.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.¹⁾), Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwala, co następuje:

§ 1. Z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uznaje skargę na działania Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle polegające na nieprzestrzeganiu procedury:

- 1) wynajmu lokali mieszkalnych;
- 2) świadczeń z zakresu pomocy społecznej,

za bezzasadną.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle, zobowiązując go do przesłania Skarżącemu odpisu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Miasta
Kędzierzyn-Koźle

Ireneusz Wiśniewski

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695.

Uzasadnienie prawne i faktyczne

I. Stan prawny.

1. W myśl art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Stosownie do art. 229 pkt 3 Kpa, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle jest Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle.

Zgodnie z art. 231 § 1 Kpa, jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.

2. Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt i ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611), Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwałą Nr XXXIII/281/16 z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Kędzierzyn-Koźle (Dz. Urz. Woj. Op. Poz. 1894, z późn. zm.), zwaną dalej „Uchwałą Nr XXXIII/281/16”, uchwaliła zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Kędzierzyn-Koźle, w tym lokali przeznaczonych do najmu socjalnego.

Zgodnie z § 9 Uchwały Nr XXXIII/281/16 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 1 ustawy lokal socjalny może być wynajęty wnioskodawcy niemającemu tytułu prawnego do lokalu lub mieszkania niewchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy i prowadzącemu gospodarstwo domowe, którego średni miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o najem lokalu socjalnego oraz miesiąc zaproponowania wnioskodawcy takiego lokalu stosownie do § 18 ust. 1 nie przekracza:

- 1) w przypadku gospodarstwa jednoosobowego – 110% kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej;
- 2) w przypadku gospodarstwa wieloosobowego - 110% kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Stosownie do § 12 Uchwały XXXIII/281/16, pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego przysługuje wnioskodawcom w następującej kolejności:

- 1) którzy utracili dotychczasowy zajmowany lokal lub dotychczas zajmowane mieszkanie niewchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy na skutek klęski żywiołowej, katastrofy lub pożaru, a nie przysługuje im prawo do lokalu zamiennego;
- 2) którzy byli objęci indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, zakończyli ten program i w chwili złożenia wniosku i otrzymania propozycji wynajęcia lokalu socjalnego nadal są osobami bezdomnymi;
- 3) którzy opuścili dom dziecka lub zawodową rodzinę zastępczą lub niezawodową, niespokrewnioną rodzinę zastępczą w związku z uzyskaniem pełnoletniości w ciągu dwóch lat poprzedzających datę złożenia wniosku o wynajęcie lokalu socjalnego albo które zamierzają opuścić w związku z uzyskaniem pełnoletniości a przed umieszczeniem w domu dziecka lub zawodowej rodzinie zastępczej lub niezawodowej, niespokrewnionej rodzinie zastępczej zamieszkiwali na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle;
- 4) wobec których sąd orzekł o eksmisji z lokalu i którzy zostali skazani prawomocnym wyrokiem sądu za znęcanie się nad członkami rodziny, o ile osoba skazana zamieszkuje w lokalu wraz z członkiem rodziny nad którym się znęcała. W przypadku zatarcia skazania wymóg dotyczący skazania prawomocnym wyrokiem uważa się za spełniony, jeżeli w trakcie weryfikacji o której mowa w § 18 ust. 8 rodzina zobowiązanego posiada założoną tzw. „niebieską kartę”;
- 5) w stosunku do których sąd orzekł o nabyciu prawa do lokalu socjalnego, jeżeli właściciel zajmowanego przez wnioskodawcę mieszkania niewchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy wystąpił do Gminy z żądaniem odszkodowania, o którym mowa w art. 18 ust. 5 ustawy;
- 6) wobec których sąd w wyroku o eksmisji z lokalu wynajmowanego na czas nieoznaczony orzekł o uprawnieniu do lokalu socjalnego;
- 7) wobec których sąd orzekł o eksmisji z lokalu socjalnego, jednocześnie przyznając prawo do lokalu socjalnego;
- 8) oczekującym na zamianę obecnie zajmowanego lokalu w przypadkach wskazanych w § 13 ust. 1 pkt. 2.

W myśl § 14 ust. 1, 2, 7, 8 i 9 Uchwały XXXIII/281/16:

- 1) wnioski o najem lokalu socjalnego rozpatruje Prezydent Miasta lub osoby przez niego upoważnione po przeprowadzeniu postępowania przez właściwą komórkę organizacyjną Urzędu Miasta;
- 2) do wniosku powinna być dołączona dokumentacja niezbędna do stwierdzenia przez wnioskodawcę kryteriów określonych niniejszą uchwałą; wnioski niekompletne, nie będą rozpatrywane do czasu ich uzupełnienia;
- 3) w przypadku pozytywnego załatwienia wniosku o najem lokalu socjalnego Prezydent Miasta lub osoba przez niego upoważniona oznacza czas najmu lokalu socjalnego;
- 4) w przypadku odmownego załatwienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca może w terminie 14 dni od daty zawiadomienia o odmowie zwrócić się do Prezydenta Miasta z żądaniem ponownego rozpatrzenia tego wniosku;
- 5) Prezydent Miasta rozpatruje żądanie, o którym mowa w ust. 8, w terminie 30 dni od daty jego złożenia i zajmuje ostateczne stanowisko wobec ponownie rozpatrywanego wniosku; wnioskodawca niezadowolony z ostatecznego stanowiska zajętego przez Prezydenta Miasta wobec ponownie rozpatrywanego wniosku może dochodzić swoich praw przed właściwym sądem.

Stosownie do § 17 ust 1 pkt 2 Uchwały XXXIII/281/16, właściwa komórka organizacyjna opracowuje i przedkłada do zatwierdzenia Prezydentowi Miasta co najmniej raz na pół roku listy wnioskodawców uprawnionych do wynajęcia lokalu socjalnego.

Zgodnie z § 17 ust 3 Uchwały XXXIII/281/16, kolejność wnioskodawców ujętych na listach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględnia pierwszeństwo najmu lokalu socjalnego przysługujące tym wnioskodawcom oraz daty złożenia pozytywnie rozpatrzonych wniosków o oddanie w najem lokalu socjalnego albo daty złożenia przez komornika, jednostkę administrującą lub zarządcę lokalu lub mieszkania niewchodzącego w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Kędzierzyn-Koźle, zajmowanego przez wnioskodawcę, wniosku o wskazanie lokalu socjalnego, do którego wnioskodawca został uprawniony w wyroku sądu nakazującym wnioskodawcy opróżnienie zajmowanego lokalu lub mieszkania.

3. Zgodnie z art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507. z późn. zm.), zwanej dalej „U.o.p.s.”, osoba bezdomna to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W myśl art. 7 pkt 1 i 3 U.o.p.s., pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa i bezdomności.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 7 U.o.p.s., d o zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z art. 36 pkt 1 lit a i b U.o.p.s., świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne – zasiłek okresowy i zasiłek celowy.

Stosownie do art. 36 pkt 2 lit. j U.o.p.s., świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne – posiłek.

W oparciu o art. 39 ust. 3 U.o.p.s., osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Według art. 48a ust. 1 U.o.p.s., udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W myśl art. 49 ust. 1, 2 U.o.p.s.:

- 1) osoba bezdomna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, polegającym na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia;
- 2) indywidualny program wychodzenia z bezdomności jest opracowywany przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej.

W myśl art. 110 ust. 7 U.o.p.s., prezydent miasta udziela kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

4. Uchwałą Nr XI/59/90 Miejskiej Rady Narodowej w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 28 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, utworzono Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Uchwałą Nr XXXIII/273/2016 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, zwanego dalej „MOPS”, nadano Statut MOPS, zwany dalej „Statutem MOPS”.

W myśl § 4 pkt 1 Statutu MOPS, podstawowym przedmiotem działalności MOPS są zadania leżące w jego kompetencji wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle pismem o sygn. Or.0052.6.3.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r. upoważnił Dyrektora MOPS do prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, stanowiących zadania Prezydenta Miasta, w szczególności wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, w przedmiocie objętym zakresem działania MOPS.

5. Zgodnie z § 23 Regulaminu Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle, nadanego Zarządzeniem Nr 393/Or/2019 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 2 października 2019 r. (z późn. zm.), zakres działania Wydziału Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle, zwanego dalej „PMS”, obejmuje m. in. prowadzenie postępowań w zakresie ustalania uprawnień osób ubiegających się o wstąpienie w najem komunalnych lokali mieszkalnych.

II. Zarzuty Skarżącego.

Skarga (z dnia 19 lutego 2020 r.) złożona została w dniu 1 kwietnia 2020 r., za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, zwana dalej „skargą”, zawiera kierowany pod adresem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle zarzut nieprzestrzegania przez Prezydenta Miasta przepisów w zakresie najmu lokali socjalnych.

Skarżący w uzasadnieniu skargi wniósł subiektywne uwagi:

- 1) do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle w zakresie niejasności i braku transparentności działań związanych z najmem lokali socjalnych.
- 2) w zakresie działań obejmujących przyznawane świadczeń z pomocy społecznej (zasiłki, posiłki, łaźnia).

Do skargi Skarżący załączył kopie kierowanych do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle pism, o których mowa w części IIIa ust. 3 i 4.1 niniejszego stanowiska.

IIIa. Stan faktyczny w zakresie najmu lokalu socjalnego zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Kierownika PMS.

1. Skarżący, podając się za osobę bezdomną, złożył 22 grudnia 2014 r. wniosek o wynajęcie lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego.

2.1. W wyniku pozytywnego rozpatrzenia ww. wniosku Skarżący został ujęty na liście uprawnionych do wynajęcia lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego (na poz. 416 załącznika do Zarządzenia Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr 103/PMS/2015 z dnia 3 marca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia listy wnioskodawców uprawnionych do wynajęcia lokalu socjalnego).

2.2. Skarżący w załączniku do Zarządzenia Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr 370/PMS/2019 z dnia 20 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia listy wnioskodawców uprawnionych do wynajęcia lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego, znajdował się na 361 poz. uprawnionych do wynajęcia lokalu socjalnego.

2.3. Obecnie Skarżący znajduje się na poz. 402 na liście uprawnionych do wynajęcia lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego – zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr 580/PMS/2020 z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie zatwierdzenia listy wnioskodawców uprawnionych do wynajęcia lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego.

3. Skarżący pismem z dnia 6 listopada 2018 r. wniósł do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle uwagi w zakresie sposobu przeprowadzania indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

4.1. Skarżący pismem z dnia 26 listopada 2018 r., nawiązując do otrzymanego pisma z dnia 19 listopada 2018 r., poinformował Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle o rezygnacji z udziału w indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności.

4.2. Kierownik PMS pismem z dnia 29 listopada 2018 r. przekazał pismo Skarżącego z dnia 26 listopada 2018 r. do MOPS.

5. Skarżący pismem z dnia 31 stycznia 2020 r. poinformował Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle o:

- 1) domniemanych nieprawidłowościach w sposobie przeprowadzania indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności;
- 2) umieszczeniu na liście uprawnionych do najmu lokalu socjalnego z pierwszeństwem osób, które złożyły wnioski o najem ww. lokali w latach 2018-2019, czyli znacząco później do Skarżącego.

6. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle w odpowiedzi na pisma wskazane w ust. 5 poinformowała Skarżącego pismem z dnia 10 lutego 2020 r. o rodzaju pierwszeństw zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, przepisach prawa w tym zakresie oraz zasugerowała wzięcie udziału przez Skarżącego w indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności (aby uzyskać tzw. pierwszeństwo).

7. Skarżący w jednym z dwu pism z dnia 19 lutego 2020 r. wyraził niezadowolenie z odpowiedzi Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 10 lutego 2020 r.

8. Skarżący pismem z dnia 21 lutego 2020 r. zwrócił się do Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle z postulatem wytłumaczenia zmiany pozycji na liście uprawnionych do najmu lokalu socjalnego.

9. Skarżący w odpowiedzi na pismo Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 10 lutego 2020 r. drugim pismem z dnia 19 lutego 2020 r. skierował za pośrednictwem Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle pismo (uznane za skargę) do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu.

Skarżący do skargi załączył kopię pism, o których mowa w ust. 3 i 4.1.

10. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle w odpowiedzi na pisma wskazane w ust. 7 i 8 poinformowała Skarżącego pismem z dnia 27 lutego 2020 r. o rodzaju pierwszeństw zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, przepisach prawa w tym zakresie oraz zasugerowała wzięcie udziału w indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności.

11. W dniu 1 kwietnia 2020 r. Samorządowe Kolegium Odwoławczego w Opolu na podstawie art. 231 w związku art. 229 pkt 3 Kpa, przekazało do Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle skargę, nie załączając do dnia sporządzenia niniejszego stanowiska – pomimo próśb kierowanych przez pracowników Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle – uzupełnienia skargi z dnia 11 marca 2020 r.

IIIb. Stan faktyczny w zakresie udzielanych świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora MOPS.

1. Skarżący jest osobą bezdomną przebywającą w altance działkowej na terenie jednego z rodzinnych ogrodów działkowych w obszarze obejmującym Kędzierzyn-Koźle.

2. Skarżący jest objęty pomocą MOPS w myśl przepisów U.o.p.s., a w szczególności w formie: zasiłku okresowego oraz zasiłków celowych na zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych, a także paczek żywnościowych z odrębnego programu pomocowego.

Skarżący nie wyraża zgody na skorzystanie z innych form pomocy tj. pobytu w placówce dla osób bezdomnych, posiłków w jadalni, łaźni czy udziału w pracach społeczno-użytecznych.

3. Składane przez Skarżącego wnioski o udzielanie pomocy socjalnej są rozpatrywane z zachowaniem terminów wskazanych w Kpa oraz U.o.p.s.

4. MOPS udzielił Skarżącemu terminowo odpowiedzi na wszystkie pisma, o których mowa w skardze.

5. W zakresie pisma Skarżącego z 2017 r. stanowiącego odwołanie od decyzji MOPS dotyczącej przyznania pomocy w formie bezpłatnego jednego gorącego posiłku, ostatecznie decyzja to pozostała w mocy wskutek oddalenia skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu.

IV. Podsumowanie

W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego zawarte w przedmiotowej skardze kierowane do Prezydenta Miasta zarzuty nieprzestrzegania przepisów w zakresie:

- 1) najmu lokali socjalnych;
- 2) świadczeń z zakresu pomocy społecznej,

nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Postępowania w zakresie:

a) najmu lokali socjalnych, w tym na rzecz Skarżącego, prowadzone są przez Prezydenta Miasta w zgodzie z przepisami Uchwały XXXIII/281/16 i ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611),

b) świadczeń z zakresu pomocy społecznej, w tym na rzecz Skarżącego, prowadzone są przez upoważnionego Dyrektora MOPS w zgodzie z przepisami U.o.p.s. i Kpa.

W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego nie zachodzą okoliczności do uznania skargi za zasadną.